

בשעה 1/2 אחרי חצות הייתי חזרה בסבריה.

21.3.66, יום ב'

אה"צ עלינו לירושלים, אה"צ לאחר שחזרנו היום מסבריה. התרחצתי בסבריה השע

פעמים, אבל סרבו לקחת ממני שכר התחצה.

בערב נתקיימה מסיבת רפי בירושלים באולם מלון המלכים. האולם הגדול היה מלא

פתח בן צור מנחם (מי שהיה מנהל הדואר), אחרי דיבר קצרות הדי, ואחרי עניתי על כמה

שאלות שהגיש עוד לפני המסיבה יצחק גבון. לא עניתי על כל השאלות. 1) אם אני עדיין

מאמין באיחוד חנוכה פועלים. סיפרתי כי בימי חיי בארץ הייתי בארבע מפלגות: בפועלי ציון,

מיום היווסדה (סכות חרס"ז) ועד כניסתה לאה"ע (1919), באה"ע עד התקשרותה עם הפה"צ ויסוד

מפאי (1930), במפאי - עד לפני שנה, ברפי - פחות משנה, "המפלגה" שהביעה כל דעותי -

היתה רק אה"ע, והיא: איחוד כל הפועלים וכל הפעולות במסגרת אחת, אם כי בפ"מ 1919 לא

הצלחנו במאה אחוז, כי הפה"צ סרב להתאחד. והקימונו משום כך הסתדרות כללית - שאינה

עוסקת במדיניות, אבל דעתי על האיחוד הכללי לא נשתנתה עוד מלפני כואי לארץ, כי היתה

לי ההזדמנות לפני עלותי להכיר היטב המצב בארץ - על ידי מכתבים שקיבלתי בכל שבוע (מ-20

עד 40 עמודים) שהאר רבים מהפועלים והמושבות בהן עבר, וחדר לפלונסק, שבה הדור שלי נהפך

לפוע"צ - והיא סיפר על הפה"צ שהוא ועוד שני פלונסקאים היו בקרב חשעת מיסדיו, והראיתי לו

שאינן הבדל בין דעותיו ובין דעותי ויש לאחד את פוע"צ והפה"צ, והוא הסכים, אבל בבואנו

ארצה הסתלק פרעון זה, ואני החזקתי והרצאתי בוועידת היסוד של פוע"צ בסכות חרס"ז היתה

הרצאה על יסוד הסתדרות כללית של פועלי א"י היהודים, הוויכוח היה רק על המלה עברים

(כמו בוועידה האחרונה של ההסת"ף) ולבסוף כל הוועידה קיבלה דעתי לא רר על רעיון

הסתדרות כללית אלא גם על השם. ומאז זוהי דעתי, אם כי אני יודע שיש הבדלי דעות, אבל

העקרונות הם משותפים: קיבוץ גלויות, מיזוג גלויות, עברית, עבודה והחייבות עברית,

הפרחה השממה, בטחון, חברה חדשה כפי שנוסחה בסעיף השני של חוק חינוך ממלכתי, שבו נאמר

בין השאר "שאיפה לחברה בנויה על חירות, שוויון, טובלנות, עזרה הדדית ואהבת הבריות".

ואשר לחלוקי דעות - צריך לשרור חופש גמור של דעות, וכל חבר וכל . . . יכלים להסיף

לדעותיהם, כל זמן שהעקרונות משותפים. איחור זה יבוא כשישתנה מספר הבחירות הנמשע -

בבחירות אזוריות, שבהן מוכרחה כל מפלגה שרוצה לזכות ברוב - והיא יכלה לזכות ברוב

פרלמנטרי רק אם זוכה ברוב מחוזות - ואפשר לזכות ברוב רק אם באים בדברים שרוב העם רואה

בו עיקר. לא כפייה דתית, לא הכנית . . . - לא יזכר ברוב העם - ולכן הדחיים יסתפקו

בשתי הנחות שיתקבלו בממשלה הנבחרת הראשונה שהיתה מורכבת על ידי מטאי, ו"החזית הרחית"

(האבודה, טאי, המזרחי והטה"ם) והפרוגרסיביים.

מהי דרכה המיוחדת של מטאי 1) שרשים בחנועת הפועלים ומפנה לצרכי העם כולו,

2) גישה ממלכתית לכל שאלה - לא רכישת קולות ו"כסא" אלא טובת המדינה, 3) המפלגה לא כמטרה

לעצמה. ארכיה, חועלתה ומעמדה אינם זכאים להכריע כקביעת דרכה. רק נאמנות מלאה ובלתי

מסויגה לצרכים, לערכים וליעדים של העם, המדינה והמעמד העובר, ומילוי השליחות ההיסטורית

שלם שלשה אלה, להלכה ולמעשה, - תקבע דרכה של המפלגה ותקנה לה כושר ומעמד כמדריך העם.

22.3.66, יום ג'

יצאנו הבוקר לשיה בוקר, לפגישה עם אדמונד די-רוטשילד וקובוצה יהודים אמריקנים

וצרפתיים ועוד (וגם בוויים). הם יוכלו במדרשה, אני - בקבוץ, אחרי האוכל גיבשה אליהם,

דיבר אחד מעובדי המדרשה ואחריו אנכי - על הנגב והמדרשה - מה שאין בנגב ומה שיהיה בו

(מרכז העשיה בשביל יבשת אסיה, ושדה בוקר - מרכז מדעי וחינוכי).

לפנות ערב זכיתי להשתתף פה בפעם הראשונה בשתי חתונות של אנשי שדה בוקר.

בערב כתבתי קצת מכתבים.

השבתי עובדה של המדרשה עם מכונת כתיבה, הנחתי וקיצרתי נאומי (חשוכה לאבא אבן)

שאני מתכוונן לגאוס מחר והיא עשתה לי שלוש העתקות.